

**UCHWAŁA NR LXII/390/2023
RADY GMINY DĄBROWA ZIELONA**

z dnia 22 grudnia 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbrowa Zielona na rok 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151) i art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) – Rada Gminy Dąbrowa Zielona uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbrowa Zielona na rok 2024 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrowa Zielona.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy

Henryk Sobel

Załącznik do uchwały Nr LXII/390/2023

Rady Gminy Dąbrowa Zielona

z dnia 22 grudnia 2023r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY DĄBROWA ZIELONA NA ROK 2024

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbrowa Zielona na rok 2024r. określa lokalną strategię z zakresu profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych na terenie gminy Dąbrowa Zielona.

Program jest zgodny z podstawowymi założeniami polityki państwa regulowanej odpowiednimi ustawami wobec zagrożeń wynikających z różnorodnych negatywnych postaw człowieka. Gminny program rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii powinien w najlepszy możliwy sposób promować zdrowie, zapobiegać używaniu substancji psychoaktywnych i rozwiązywać problemy wynikające z ich używania i uzależniania od nich.

Wójt Gminy Dąbrowa Zielona, przy pomocy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz współdziałając placówek oświatowych znajdujących się na terenie Gminy Dąbrowa Zielona, koordynuje całość zadań objętych Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizację zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2151).

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.).

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.).

4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 571).

5. Przy tworzeniu Programu uwzględnione zostały cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia 2021-2025, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym oraz wytyczne wynikające z rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2023r. Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1. Uchwała NR XLI/282/2018 Rady Gminy w Dąbrowie Zielonej z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Dąbrowa Zielona miejsc sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz sprzedaży napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży.

2. Uchwała Nr XLI/281/2018 Rady Gminy w Dąbrowie Zielonej z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Dąbrowa Zielona.

3. Zarządzenie Nr 0050.74.2023 Wójta Gminy Dąbrowa Zielona z dnia 31 października 2023 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Zarządzenie Nr 0050.73.2023 Wójta Gminy Dąbrowa Zielona z dnia 31 października 2023 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. DIAGNOZA ZAGROŻEŃ

Gmina Dąbrowa Zielona położona jest w południowo-wschodniej części powiatu częstochowskiego, w odległości około 40 km od Częstochowy. Zajmuje obszar o powierzchni 100,33 km², gdzie w 14 sołectwach wg stanu na dzień 30.11.2023r. zamieszkuje 3802 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy. Na terenie gminy znajdują się 3 szkoły podstawowe w tym jedna niepubliczna z oddziałem przedszkolnym oraz gminne przedszkole z dwoma oddziałami zamiejscowymi.

W rodzinach z problemami alkoholowymi często występuje przemoc fizyczna i psychiczna. Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest fakt ukrywania prawdy, jak funkcjonuje rodzina, zakazywania mówienia dzieciom o tym, co się dzieje w domu. Dzieci są świadkami awantur spowodowanych nadużywaniem alkoholu, o których będzie im trudno zapomnieć.

Ilość rozpatrzonych wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

	2020r.	2021r.	2022r.	2023r. na dzień 30 listopada
Wnioski ogółem:	7	4	8	8
W toku załatwiania	7	8	7	9
Skierowane do biegłych sądowych	0	4	2	2

Liczba rodzin objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z tytułu problemów alkoholowych w rodzinie:

	2020r.	2021r.	2022r.	2023r. na dzień 30 listopada
Liczba rodzin ogółem	16	14	12	12
Liczba osób w tych rodzinach	29	24	19	16
Liczba zasiłków celowych	3	7	0	1
Liczba zasiłków okresowych	13	12	44	32
Dożywianie dzieci w szkole	5	3	2	1
Kolonie	0	0	0	0
Kwota przyznanej pomocy ogółem:	13 310,86 zł	14 490,34 zł	18 784,44 zł	13 149,09 zł

Jak wynika z informacji Komisariatu Policji w Koniecpolu na dzień 30 listopada 2022 roku na terenie gminy Dąbrowa Zielona przeprowadzono 15 interwencji domowych, w których 7 uczestników było pod działaniem alkoholu. Odnotowano 2 interwencję dotyczące przemocy w rodzinie zakończonych wszczęciem procedury "Niebieskiej Karty".

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez prowadzenie działań edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnień, realizowane poprzez działania terapeutyczne i rehabilitacyjne. Ww. szkody zdrowotne i społeczne wynikają z nadużywania napojów alkoholowych, używania innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie. Cel główny może zostać osiągnięty poprzez podnoszenie poziomu wiedzy oraz świadomości mieszkańców Gminy Dąbrowa Zielona oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

IV. KATEGORIE ZADANIOWE PROWADZĄCE DO OSIĄGNIĘCIA WSKAZANYCH CELÓW

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

- 1) Działalność punktu informacyjno – konsultacyjnego spełniającego funkcje pomocniczą wobec profesjonalnych placówek odwykowych. Pracownik punktu dostarcza informacji o możliwości podjęcia profesjonalnej terapii, motywuje i kieruje na leczenie, udziela wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom. Punkt konsultacyjny jest czynny w każdy piątek od godz. 10.30 do godz. 12.30;

2) Działalność Pełnomocnika Wójta Gminy ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych: przygotowanie projektów uchwał oraz projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania uzależnieniem behawioralnym, koordynacja gminnego programu i nadzór nad wydatkami, prowadzenie korespondencji.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przypadki problemów związanych z narkomanią pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Zapewnienie doradztwa prawnego w zakresie rodzinnych problemów alkoholowych;
- 2) Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji w Koniecpolu oraz szkołami wszystkich szczebli w zakresie podejmowania wspólnych działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 3) Współpraca z biegłymi opiniującymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz współpraca z kuratorami sądowymi.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniem behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- 1) Współtworzenie i współrealizowanie szkolnych programów profilaktycznych dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym i przeciwdziałania przemocy w szkole;
- 2) Współfinansowanie letniego wypoczynku dla dzieci z grup ryzyka;
- 3) Objęcie patronatem przez Gminną Komisję RPA pod względem merytorycznym, formalnym i finansowym pozalekcyjnych zajęć, w szczególności sportowych;
- 4) Dofinansowanie dożywiania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Współpraca i wspieranie ruchu Anonimowych Alkoholików;
- 2) Współpraca ze stowarzyszeniami w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy.
- 3) Sprawy bieżące:
 - a) doposażenie, w miarę możliwości, w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych w świetlicach;
 - b) zakup i kolportaż ulotek informacyjnych;
 - c) zakup niezbędnych książek, czasopism, kaset wideo i ulotek o tematyce przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, nikotynizmie i przemocy, zakup literatury fachowej dla pedagogów szkolnych i psychoterapeuty w punkcie konsultacyjnym;
 - d) organizowanie programów profilaktycznych w szkołach przez profesjonalnie przygotowanych realizatorów;
 - e) praca nad przekonaniami i systemem wartości młodych ludzi, rozwijanie postaw osobistego zaangażowania, wzmacnianie umiejętności życiowych, przeciwdziałanie agresji, rozpoznawanie i zapobieganie zjawisku przemocy;
 - f) promocja imprez bezalkoholowych i zdrowego stylu życia.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- 1) Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dąbrowie Zielonej w zakresie udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego, zgodnie z przepisami o pomocy społecznej;

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (wskaźniki: ilość materiałów, ilość szkoleń, liczba sprzedawców objętych działaniem);
- 2) Kontrola przestrzegania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Dąbrowa Zielona (wskaźniki: liczba kontroli);
- 3) Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (wskaźniki: liczba kontroli);
- 4) Występowanie w uzasadnionych przypadkach przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w w/w sprawach (wskaźniki: ilość spraw w sądzie).

V. REALIZATORZY PROGRAMU.

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będą realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Zielonej przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Punktem Konsultacyjnym, Policją, szkołami działającymi na terenie gminy, Gminnym Ośrodkiem Kultury, organizacjami pozarządowymi i Grupą AA.

VI. ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za każdy udział w posiedzeniu komisji oraz w przeprowadzonej kontroli punktów sprzedaży w wysokości:

- 1) Przewodniczący Komisji - 180 zł. brutto;
- 2) Członek Komisji - 120 zł. brutto.

2. Wynagrodzenie za udział w pracach Komisji oraz w przeprowadzonej kontroli punktów sprzedaży wypłacone jest na podstawie imiennej listy obecności.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja zadań Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących z opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków z opłat za zezwolenia na hurtową sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach do 300ml.

Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi art. 18² dochody z opłat za zezwolenia wydawane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację powyższego Programu i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Opłata wnoszona przez przedsiębiorców prowadzących hurtowy obrót alkoholem tzw. „małpki” przeznaczona jest na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, w szczególności na realizację zadań wskazanych w niniejszym Programie. Środki te nie mogą być przeznaczone na zadania, które ustawowo przypisane są innym podmiotom.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

	2020r.	2021r.	2022r.	2023r. na dzień 30 listopada
Sklepy	13	13	11	10
Lokale gastronomiczne	6	6	3	2

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych (według oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców za dany rok)

	2020r.	2021r.	2022r.
--	--------	--------	--------

Napoje o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa	796 817,06	725 377,68	806 429,75
Napoje o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)	114 039,54	75 804,88	141 455,70
Napoje o zawartości powyżej 18% alkoholu	1 047 038,19	909 225,39	979 719,05

2) Środki finansowe na realizację programu w roku 2024 prognozują się na kwotę 54 450,00 zł. Wysokość tych środków może ulec zmianie, a wszelkie zmiany w wysokości środków finansowych na realizację Programu dokonywane będą na podstawie zmian w budżecie Gminy na rok 2024.

Załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
Gminy Dąbrowa Zielona na rok 2024
stanowiącego załącznik do
Uchwały Nr LXII/390/2023
Rady Gminy Dąbrowa Zielona
z dn. 22 grudnia 2023r.

**HARMONOGRAM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII GMINY DĄBROWA ZIELONA NA ROK 2024**

Lp.	Zadanie	Formy realizacji	Termin realizacji
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.	1.Praca Gminnej Komisji R.P.A w tym: a)finansowanie konsultacji biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, narkomanii; b)finansowanie kosztów sądowych oraz kosztów przygotowania dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym; c)finansowanie szkoleń specjalistycznych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych; d)zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych.	Cały rok Cały rok Cały rok Cały rok
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	1.Finansowanie bieżącej działalności Punktu Konsultacyjnego w celu rozwijania specjalistycznej pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy; 2. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; 3.Koordinowanie działań dotyczących pomocy ofiarom przemocy, poprzez współpracę z policją i przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami itp.	Cały rok Cały rok Cały rok
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, oraz szkoleniowej	1.Wspieranie działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych	Cały rok

	<p>w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p>	<p>mających w swoim zakresie przeciwdziałanie uzależnieniom w tym uzależnieniom behawioralnym, realizowanych w szkołach;</p> <p>2.Organizacja i finansowanie imprez kulturalnych i sportowych z udziałem dzieci i młodzieży m. in. festyny, imprezy okolicznościowe;</p> <p>3.Finansowanie czasu wolnego i pozalekcyjnych zajęć sportowych m.in. turnieje, zawody dla dzieci i młodzieży;</p> <p>4.Organizacja obozów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym;</p> <p>5.Dofinansowanie dożywiania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;</p> <p>6.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w tym behawioralnym;</p> <p>7.Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych kierowanych do sprzedawców alkoholu.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Lipiec-sierpień</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
4.	<p>Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.</p>	<p>1.Współpraca i wspieranie ruchu Anonimowych Alkoholików;</p> <p>2. Współpraca ze stowarzyszeniami w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i uzależnień na terenie Gminy.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
5.	<p>Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.</p>	<p>Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego, zgodnie z przepisami o pomocy społecznej;</p>	<p>Cały rok</p>
6.	<p>Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych</p>	<p>1. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów</p>	<p>Cały rok</p>

	oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	alkoholowych;	
		2. Kontrola przestrzegania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy;	Cały rok
		3. Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Cały rok
		4. Występowanie w uzasadnionych przypadkach przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w w/w sprawach.	Cały rok